

„Toetuse andmise tingimused meetme „Ettevõtete energia- ja ressursitõhusus“ tegevuse „Investeeringud parimasse võimalikku ressursitõhusasse tehnikasse; ressursijuhtimissüsteemide ja toetavate IT-rakenduste toetamine“ jaoks avatud taotlemise korral“ hindamisjuhend

1. Üldist hindamisest

1.1. Taotlusi hinnatakse skaalal 0-4, kusjuures taotluste hindamisel antud koondhinne moodustub valikukriteeriumite hinnete kaalutud keskmisest. Maksimalne koondhinne on 4,0.

Tabel 1. Valikukriteeriumid ja osakaalud taotluste hindamisel.

Valikukriteerium	Osakaal koondhindest
Projekti mõju meetme eesmärkide saavutamisele	50%
Projekti kuluefektiivsus	30%
Toetuse taotleja/saaja suutlikkus projekti ellu viia ja projekti põhjendatus	20%

1.2. Valikukriteeriumite arvutamiseks ja taotluse hindamiseks vajalikud sisendandmed peavad selguma detailsest ressursiauditist (edaspidi *detailaudit*) ning taotleja poolt täidetud taotlusest.

1.3. Juhul, kui taotlus saab ühes valikukriteeriumis hindamise skaalal 0, siis seda taotlust edasi ei hinnata ja taotlus jääb rahuldamata.

1.4. Rakendusüksus teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse, kui taotlus:

1.4.1. ei vasta vähemalt ühele vastavuskriteeriumile;

1.4.2. saab vähemalt ühe valikukriteeriumi hindamisel madalaima hinde 0;

1.4.3. saab valikukriteeriumide alusel koondhindeks vähem kui 30 % hindepunktidest ehk koondhinne on väiksem kui 1,2.

1.5. Näited valikukriteeriumite arvutustest on toodud lisas.

2. Taotluse vastavuskriteeriumid on ressursitootlikkuse kasv ning projekti innovaatus:

2.1. Ressursitootlikkuse kasv loetakse täidetuks, kui taotluse hindamisel selgub, et ressursisäästuprojekti (edaspidi *projekt*) tulemusena suureneb ettevõtte ressursitootlikkus ja väheneb ressursikasutus toodanguühiku suhtes.

2.1.1. Ressursitootlikkuse kasv peab selguma taotlusest ja sellele lisatud detailauditist. Samaaegselt ressursitootlikkuse kasvuga peab vähenema ka ressursikasutus toodanguühiku suhtes.

2.1.2. Ressursitootlikkus (näiteks €/kg) on sisendressursi kasutuse efektiivsust väljendav näitaja, mis arvutatakse ettevõtte tasandil toodangu müügitulu taotletavas põhitegevuses või kõrvaltegevuses ja ressursikasutuse suhtena. Ressursitootlikkuse mõõdik või mõõdikud määratletakse detailauditist. Ühikuks võib olla näiteks €/kg, €/t, €/MWh, €/tooteühik vms ettevõtte tootmisprotsessi tõhusamaks muutumist väljendav näitaja.

2.1.3. Ressursitootlikkuse arvutamisel kasutatakse detailauditi aruandes toodud sisendite ja väljundite maksumusi või tegelikke hindu. Ressursitootlikkuse kasv arvutatakse ja esitatakse äriplaanis.

2.1.4. Ettevõtte ressursikasutus tähendab kõiki ettevõttes tarbitud tahkeid, vedelaid ja gaasilisi materjale (sh elektri- ja soojusenergia), mida kasutatakse tootmise ja tarbimise protsessis. Ressursikasutuse näitaja või näitajad määratletakse detailauditis. Ühikuks võib olla näiteks kg, MWh, tooteühik vms ettevõtte ressursikasutust väljendav näitaja.

2.1.5. Ettevõtte ressursikasutus väljendatakse toodanguühiku suhtes, mis defineeritakse detailauditis. Toodanguühik iseloomustab ettevõtte ressursikasutust tootmisprotsessi tulemusel valmiva ühiku suhtes.

2.2. Projekti innovaatus loetakse täidetuks, kui taotluse hindamisel selgub, et selles kirjeldatud tehnoloogiline lahendus on ettevõtte ja tootmisprotsessist lähtudes innovaativne (toote-, turu-, protsessi-, organisatsiooni- ja/või personaliinnovatsioon).

2.2.1. Taotleja peab taotluses põhjendama, et taotletav projekt on innovaativne tuginedes detailauditile.

2.2.2. Innovatsioon on uute ideede ja teadmiste kasutamine ettevõttes uudsete lahenduste rakendamiseks, mis hõlmab toodete ja teenuste väljatöötamist ning uuendamist (tooteinnovatsioon); vastavate turgude hõivamist ja laiendamist (turuinnovatsioon); uute tootmis-, tarne- ja müügimeetodite loomist ning juurutamist (protsessiinnovatsioon); uuendusi juhtimises ja töökorralduses (organisatsiooniinnovatsioon) ning töötingimuste ja personali oskuste arendamist (personaliinnovatsioon).

3. Taotluse valikukriteeriumid ning nende osakaalud on järgmised:

3.1. Projekti mõju meetme eesmärkide saavutamisele – 50% koondhindest.

3.1.1. Projektiga saavutatav ressursitõhususe kasv, mis näitab projekti tulemusena saavutatavaid eesmärke ja saavutatavat ressursikasutuse paranemist.

3.1.2. Ettevõtte esitab valikukriteeriumi arvutamiseks vajalikud sisendandmed vastavalt detailauditis toodule. Juhul kui auditi järgselt on toimunud tootmisprotsessis või turusituatsioonis olulisi muudatusi, peab taotleja neid selgitama ja põhjendama.

3.1.3. Ettevõtte taotlusest peab selguma:

- Objekti ressursikasutus enne ja pärast projekti oluliste ressursside lõikes vastavalt detailauditile. Teiste andmete kasutamist tuleb selgitada ja põhjendada;
- Eelmises punktis nimetatud ressursside hetkehinnad (hinnad ei muutu, st on samad vastava ressursi kohta enne ja pärast projekti);
- Detailauditis määratletud objekti toodangumaht enne ja pärast projekti. Teiste andmete kasutamist tuleb selgitada ja põhjendada.

3.1.4. Valikukriteeriumi arvutamine: saavutatav ressursisääst

$$R = \left(1 - \frac{b * c}{d * a} \right) * 100\%, kus$$

a - ressursikasutus enne projekti (€/aastas),

b - ressursikasutus pärast projekti (€/aastas),

c – toodangumaht enne projekti (t/a, m³/a, MWh/a või tk/a),

d – toodangumaht pärast projekti (t/a, m³/a, MWh/a või tk/a).

3.1.5. Ressursikasutus enne projekti a arvutamine

$$a = a_1 * h_1 + a_2 * h_2 + \dots + a_n * h_n, \text{ kus}$$

a_1, a_2, \dots, a_n – vastava ressursi summaarne kasutus (t/aastas, m³/aastas, MWh/aastas),

h_1, h_2, \dots, h_n – vastava ressursi hetkehind (€/t, €/m³, €/MWh).

3.1.6. Ressursikasutus pärast projekti b arvutamine

$$b = b_1 * h_1 + b_2 * h_2 + \dots + b_n * h_n, \text{ kus}$$

b_1, b_2, \dots, b_n – vastava ressursi summaarne kasutus (t/aastas, m³/aastas, MWh/aastas),

h_1, h_2, \dots, h_n – vastava ressursi hetkehind (€/t, €/m³, €/MWh).

3.1.7. Valikukriteeriumi ühikuks on protsent, mis arvutatakse ühe komakoha täpsusega.

3.1.8. Valikukriteeriumi hindamise skaala 0-4:

4 – R > 20%

3 – R = 15 - 19,9%

2 – R = 10 - 14,9%

1 – R = 5 - 9,9%

0 – R < 5 %

3.2. Projekti kuluefektiivsus – 30% koondhindest.

3.2.1. Projekti toetuse võimendav efekt ehk saavutatava säästu ja toetussumma suhe. Selle raames hinnatakse, kas ettenähtud tegevused ja lahendused on väljundite ja tulemuste saavutamiseks piisavalt kuluefektiivsed planeeritud.

3.2.2. Ettevõtte esitab valikukriteeriumi arvutamiseks vajalikud sisendandmed vastavalt detailauditis toodule. Juhul kui auditi järgselt on toimunud tootmisprotsessis või turusituatsioonis olulisi muudatusi, peab taotleja neid selgitama ja põhjendama.

3.2.3. Ettevõtte taotlusest peab selguma:

- Objekti ressursikasutus enne ja pärast projekti oluliste ressursside lõikes vastavalt detailauditile. Teiste andmete kasutamist tuleb selgitada ja põhjendada;
- Eelmises punktis nimetatud ressursside hetkehinnad (hinnad ei muutu, st on samad vastava ressursi kohta enne ja pärast projekti);
- Detailauditis määratletud objekti toodangumaht enne ja pärast projekti. Teiste andmete kasutamist tuleb selgitada ja põhjendada;
- investeeringu kasulik eluiga (tuginedes tehnoloogia tarnija ja/või lahenduse pakkuja soovitudele).

3.2.4. Valikukriteeriumi arvutamine: projekti kuluefektiivsus

$$K = r * \frac{t}{s}, \text{ kus}$$

r – saavutatav ressursisääst (€/aasta),

t – investeeringu kasulik eluiga (aasta),

s – taotletav toetuse summa (€).

3.2.5. Saavutatava ressursisäästu arvutamine

$$r = \left(\frac{a}{c} - \frac{b}{d} \right) * d, kus$$

a - ressursikasutus enne projekti (€/aastas),

b - ressursikasutus pärast projekti (€/aastas),

c – toodangumaht enne projekti (t/a, m³/a , MWh/a või tk/a),

d – toodangumaht pärast projekti (t/a, m³/a , MWh/a või tk/a).

3.2.6. Ressursikasutus enne projekti a arvutamine (vt 3.1.5.)

$$a = a_1 * h_1 + a_2 * h_2 + \dots + a_n * h_n, kus$$

a₁, a₂, ..., a_n – vastava ressursi summaarne kasutus (t/aastas, m³/aastas, MWh/aastas),

h₁, h₂, ..., h_n – vastava ressursi hetkehind (€/t, €/m³, €/MWh).

3.2.7. Ressursikasutus pärast projekti b arvutamine (vt 3.1.6.)

$$b = b_1 * h_1 + b_2 * h_2 + \dots + b_n * h_n, kus$$

b₁, b₂, ..., b_n – vastava ressursi summaarne kasutus (t/aastas, m³/aastas, MWh/aastas),

h₁, h₂, ..., h_n – vastava ressursi hetkehind (€/t, €/m³, €/MWh).

3.2.8. Valikukriteeriumi ühikuks on projekti kuluefektiivsuse indeks, mis arvutatakse ühe komakoha täpsusega.

3.2.9. Valikukriteeriumi hindamise skaala 0-4:

4 – K > 6

3 – K = 5 - 5,9

2 – K = 4 - 4,9

1 – K = 3 - 3,9

0 – K < 3

3.3. Toetuse taotleja/saaja suutlikkus projekti ellu viia ja projekti põhjendatus – 20% koondhindest.

3.3.1. Hinnatakse kas taotlejal on olemas kõik eeldused projekti kavandatud kujul ellu viimiseks ehk jätkusuutlikkust ja kas on piisavalt põhjendatud projekti tegemine ehk selle tulemusena laheneb ettevõtte jaoks mõni oluline tootmisega seotud probleem.

3.3.2 Taotleja suutlikkuse juures hinnatakse taotleja võimekust, teadmisi, oskusi, kogemust ning organisatsioonilisi, tehnika- ja tehnoloogiaalaseid eelduseid (sh võimekust kaasata projekti elluviimisesse erainvestorite investeringuid ning projekti mõju ettevõtte majandusnäitajatele).

3.3.3. Projekti põhjendatuse juures hinnatakse projekti seost ettevõtja eesmärkidega (sh ettevõtja tänastes tegevustes ja ärimudelil tehtavate muudatuste ulatust ja keerukust, projekti eesmärkide sisulist realiseeritavust kavandatud toimingute alusel ning projekti eeldatavat mõju ettevõtja majandustulemustele), ergutava mõju olemasolu (sh taotleja põhjendust, miks projekt muidu ilma riigi toetuseta tegemata jääks) ning projekti terviklikkust (sh projektis tehtavate üksiktegevuste põhjendatust ja kooskõla, projekti tegevuste ja eesmärkide määratlust, projekti seost rakenduskava eesmärgi „Innovaatilised lahendused suurendavad ettevõtete ressursitootlikkust“ täitmisega ja projektiga kaasneva tervikliku keskkonnakoormuse vähenemist, projekti selgust ja uuenduslikkust).

3.3.4. Valikukriteeriumi hindamise skaala 0-4:

4 – Taotlejal on kõik eeldused projekti kavandatud viisil elluviimiseks ja taotleja on selgelt põhjendanud, mis probleemi antud projekt lahendab. Projekt on otseselt seotud ettevõtte eesmärkidega, ergutav mõju on olemas ning projekt on igati terviklik ja arusaadav. Vältimaks topelt kontrolli on juhul, kui ettevõtte on kaasatud EAS arenguprogrammi diagnostikasse, mis sisaldab antud projekti, jätkusuutlikkus tagatud ning KIK hindab ainult ettevõtte võimekust omafinantseeringu kaasamiseks ja projekti põhjendatust.

2 – Taotlejal esineb puudusi ja ebakõlasid eeldustest ja/või põhjendustes, kuid need ei takista projekti eesmärkide saavutamist. Näiteks on mõni eeldus taotlejal nõrgalt täidetud, kuid siiski on olemas. Projekti seos ettevõtte eesmärkidega ei ole otseselt arusaadav ning ergutav mõju ei ole selgelt välja toodud. Projekt moodustab terviku, kuid valitud meetmete rakendamine tekitab küsitavusi (seosed ja põhjendused ei ole arusaadavad).

0 – Taotlejal esineb olulisi puudusi. Taotlejal puudub mõni eeldus projekt kavandatud kujul ellu viia (kavandatud projektiorganisatsioon on ebapiisav, puudub vajalik pädevus või tehnilised eeldused ei ole täidetud, mistõttu püstitatud eesmärgid või kavandatud tegevuste tulemuste kvaliteeti ei ole võimalik tagada) ja/või projekti tegevused on halvasti või ei ole üldse seotud ettevõtte eesmärkidega ja/või projektil puudub ergutav mõju (ei ole põhjendatud miks antud projekt ilma riigi toetuseta tegemata jääks) ja/või projekt ei ole terviklik (püstitatud eesmärkide realiseerimiseks valitud meetmetega ei ole võimalik projekti eesmärgid suuremas osas realiseerida ja põhjendused ei ole piisavad, detailauditist ja/või ettevõtte taotlusest tuleb välja, et projekt ise on liiga riskantne ja säästu avaldumine on vähetõenäoline ning ettevõtte ei suuda põhjendada kuidas neid riske maandab).

Tabel 2. Valikukriteeriumi 3.3 hindamise skaala.

Kriteerium Punktid	Taotleja suutlikkus ja projekti põhjendatus
4	Kõik eeldused olemas ja selgelt põhjendatud
2	Esineb puudusi eeldustes ja/või põhjendustes
0	Suutlikkus on väga nõrk ja/või on jäetud põhjendamata